

University of Groningen

Measurement of effects of regional economic policy. Some methodological aspects.

Folmer, Hendrik

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

1983

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Folmer, H. (1983). Measurement of effects of regional economic policy. Some methodological aspects. s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

SAMENVATTING

Het regionaal economisch beleid heeft sinds de Tweede Wereldoorlog in vele landen een steeds belangrijker wordende plaats ingenomen. Dit geldt zowel voor de verwachtingen ten aanzien van dit beleid, als voor de omvang van de overheidsbemoeienis. Beide aspecten maken een systematisch onderzoek van het regionaal economisch beleid wenselijk. Een belangrijk onderdeel van dergelijk onderzoek is de meting van beleidseffecten. Dit soort onderzoek wordt echter belemmerd door een gebrekkige methodologie. Om deze reden zijn een aantal methodologische aspecten van de meting van effecten van regionaal beleid als onderwerp van dit proefschrift gekozen.

In hoofdstuk 2 wordt het terrein van het regionaal economisch beleid afgebakend en wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste instrumenten, welke in Nederland zijn gehanteerd. Bovendien wordt een kader geconstrueerd voor het begrip effect van regionaal economisch beleid.

In hoofdstuk 3 worden diverse, veel gebruikte meetprocedures besproken en geëvalueerd. Hieruit volgen een aantal criteria waaraan een adequate meetprocedure moet voldoen. Bovendien wordt aangegeven op welke wijze de effecten van de diverse in hoofdstuk 2 genoemde beleidsinstrumenten het meest adequaat gemeten kunnen worden.

In hoofdstuk 4-6 wordt aandacht besteed aan een specifieke meetprocedure: lineaire structurele modellen met latente variabelen (de LISREL procedure). Latente variabelen zijn theoretische constructen, die niet direct waarneembaar zijn, zoals welvaart, economische verwachting, productiemilieu, permanent inkomen, etc. Latente variabelen komen veel voor in (regionaal) sociaal-economisch onderzoek en nemen ook in onderzoek naar de effecten van regionaal beleid een belangrijke plaats in. In hoofdstuk 4 wordt de algemene structuur

van LISREL modellen behandeld en wordt aandacht besteed aan een aantal statistische aspecten, zoals identificatie, schatten en toetsen. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op ruimtelijk-temporele data. Dergelijke data zijn op een aantal opeenvolgende tijdstippen verzameld bij een aantal ruimtelijk eenheden, zoals provincies. Bovendien wordt in dit hoofdstuk beschreven op welke wijze dit type data geanalyseerd kan worden met LISREL modellen. Het ruimtelijk-temporele LISREL model voor de meting van effecten van regionaal economisch beleid staat centraal in hoofdstuk 6. De structuur van dit model wordt gepresenteerd en intervalschatters van diverse soorten effecten worden beschreven.

De LISREL meetprocedure maakt het mogelijk gedetailleerd inzicht te verkrijgen in de effecten van regionaal economisch beleid. Echter, deze procedure vereist gewoonlijk tevens gedetailleerde informatie over een groot aantal variabelen. Indien informatie over belangrijke verklarende variabelen ontbreekt geeft de LISREL procedure gewoonlijk een vertekend beeld van de effecten van het regionaal beleid. Hierin ligt een belangrijke beperking van de LISREL procedure (en tevens van vele andere meetprocedures), omdat in regionaal onderzoek informatie over essentiële verklarende variabelen vaak ontbreekt.

Vanwege deze reden wordt in hoofdstuk 7 een meetprocedure geïntroduceerd, tijdreeks analyse in twee ronden, welke alleen informatie vereist met betrekking tot de beleidsvariabelen en de doelvariabele, waarin men geïnteresseerd is. In hoofdstuk 7 wordt de algemene structuur en een aantal statistische aspecten van de onderhavige meetprocedure besproken.

In de hoofdstukken 8 en 9 worden de beide bovengenoemde meetprocedures toegepast. De ruimtelijk-temporele LISREL procedure wordt gebruikt om het effect van investeringspremies en vervroegde afschrijvingen op investeringen in gebouwen en machines te meten in de Nederlandse provincies gedurende de periode 1974-1976. Voor geen der instrumenten kon een positief effect worden vastgesteld. In hoofdstuk 9 wordt tijdreeksanalyse in twee ronden gebruikt om het effect te meten van extra werkgelegenheidsprogramma's op de werkgelegenheid in de sector grond-, water- en wegenbouwkundige werken in de provincie Groningen gedurende de periode 1972-1976. De uit-

komsten tonen een duidelijk aanwijsbaar, positief beleidseffect.

Het proefschrift wordt afgerond met een aantal suggesties voor verder onderzoek op het terrein van het regionaal economisch beleid.

2037

1983